

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

Els presupostos

Parla'l senyor Garriga y Massó

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 24, 9'15 nit.
Això s'ha va callar abir el senyor Silvela, però produint efectes en la Cambra. Així, donchs, els senyors La Roda no varen faltar a les condicions del concurs.

El senyor Silvela interromp llegint l'article de la llei en el que s'exigeix la propietat dels barcos abans del concurs.

El senyor Villanueva segueix dient que en l'expedient d'adjudicació s'han omplert tots els requisits legals: títol de propietat, certificacions, escriptures, sistemes, telegrafia sense fils, etc.

Invita al senyor Silvela a que digui que hi ha de greu en l'expedient que exigeixi la rescissió del contracte.

Insisteix en que'l Govern no es qui per inspeccionar l'origen del diner dels senyors La Roda per la compra dels barcos.

El senyor CANALEJAS diu que intervén en aquest debat perquè se li han dirigit inquietudes que arriben a constituir agravis i calumnies.

Creu que a qu'és tot per amon i que és millor advertir els errors que fer campanyes contra ell.

L'assumpte de les comunicacions marítimes cal discutirlo detingudament, perquè ho reclama l'honor de tots, i per tant cal el pas a tota mena de reticències.

Accepta la responsabilitat de tots els seus campanyes, perquè té la seguretat de que tots han complert el seu deure.

El senyor CANALEJAS.—La llei de comunicacions marítimes exigeix que'l Govern portés a la pràctica la compra dels barcos en ella designats. Per això se feu el concurs per la compra dels barcos.

Explica procés que l'assumpte pugué dintre del Govern de que formava part el senyor Calbetón.

Advertix que la companyia La Roda Germans ha demanat varies innovacions després d'adjudicació el servei, i no se li han concedit.

El senyor ROMEO demana la paraula. El senyor CANALEJAS rebutja les reticències que se li han dirigit ab sospites de haver exercit pressió sobre determinades persones en aquest assumpte.

Invita a tots a examinar l'expedient d'adjudicació, però que jutgin, en la seguretat de que adquiriran el convenciment de que's feu en forma estrictament legal. (Aplaudiments de la majoria.)

El senyor SILVELA torna a rectificar.

Insisteix en que no hi ha certificacions que proveïen que la casa La Roda Germans era una entitat armadora espanyola quan accedí al concurs, car aquestes certificacions diuen que uns barcos pertanyien a la Companyia Valenciana de Navegació i altres a don Vicens La Roda, soci particular de La Roda Germans.

També insisteix en qu'el diner per els barcos el donaren entitats distintes a l'adjudicatària, i el Govern està en el cas d'averiguar això.

Insisteix igualment en altres punts, tals com el mal estat dels barcos, la falta d'abandonament, etc., etc.

Dirigit al senyor Canalejas, li diu que si no s'ha apropiat a aconsellar al com desista, ha sigut precisament perquè la seva queixa major és la d'una constant desatenció personal que li impideixi apropar-se al senyor Canalejas.

Les injúries i les censures—afegint—no les forja aquest diputat. Aquesta atmosfera sorgeix de la mateixa opinió que té sobre el projecte de la majoria.

Demana la impressió del expedient i diu que l'enhor hi ha que confessaria, car això és noble, i tant més quant més elevat està el que s'equivoqua.

El senyor CANALEJAS objecta que ell està en son dret al qualificar a sos detractors segons ho siguin si temeròs o ho siguin per arrebataments de la passió política, que, si no justifica, disculpa.

Als que nomenen amics i figurent en el si de la majoria se fan reses de juticis contra sa conducció i remouen les immundícies que recullen certs periòdics, ha de dirlos coses molt amargues.

Manifesta que mentre ell sigui que'l Govern administratà justícia, potser ab torpesa, però sempre ab honradesa i rectitud.

El senyor VILLANUEVA torna a rectificar.

El senyor ROMEO intervé i diu que'l Govern deu denunciar el contracte ab la companyia La Roda, perquè es lesiu per als interessos d'ella nació, però no per les raons que ha exposat el senyor Silvela, sinó per altres.

La defraudació, que és lo més greu de lo denunciat pel senyor Silvela, en el 99 per 100 dels espanyols no es mereix una arma que s'esgrimeix contra el fisch. (Rialles.)

Hi ha que denuncien aquest contracte deplorabíllissim. No s'ha atès a la conveniència nacional, buscant el camí més curt per a la comunicació, sinó la conveniència de determinades poblacions i fins d'alguns fondistes. Les coses clares. (Rialles.)

(Per que s'ha d'obligar als viatgers a anar, per exemple, a pernoctar a Cadix, però anar a Tànger, si poden ferho desde Algeciras o desde Tarifa?)

Exposa la conveniència de fer bons ports en la costa del sud.

Entre la gresca de la Cambra explica una lliçó de geografia física, present el saló de sessions per mapa.

Demuestra que's vapors recorren un trajecte de nou hores per anar de Ceuta a Tànger i Algeciras, quan utilitzant altres rumbos podrien ferho en poch més d'una hora.

Diu que'l servei de la companyia La Roda és molt dolent, infernal, perquè no pot ser bó, i no perquè's barcos siguin dolents, perquè son bons, sinó perquè ab mitja dotzena de passatgers i una tonelada de mercaderies el Govern els obliga a pernoctar a Cadix i els obliga a anar al dia següent a Gibraltarr a recollir més passatgers i així perden correus i enllaus de pressa.

El senyor SILVELA torna a rectificar.

El senyor ROMEO també rectifica i se dona per terminada aquesta interpellació.

Ordre del dia.—Se prenen en consideració varies proposicions de llei, entre elles una del senyor Romero Irujo sobre construcció d'un ferrocarril de Granada a Mòrit i altra del senyor Burell proposant una pensió per la viuda de don Joan Alvarez Lorenzana.

El senyor ROMEO apona una proposició demanant la dissolució del no de l'Estat Major, que l'ascens dels funcionaris públics, civils i militars, sigui per figura pública i regulant les seves retribucions en l'Exèrcit i en l'Armada.

Com que's diputats abandonen els es-

cons a mida que parla, trona contra la condició d'un Congrés que sols presta atenció a les porqueries i a la xarxarderia.

Diu que aquí sols imperen el nepotisme, la gendrocràcia i l'injustícia. A Espanya tot és favoritisme. En el Congrés se succeïsson les llogistatures i se'veuen les mateixes cares de diputats formant dinasties de famílies que monopolitzen la influència política.

Hi ha que acabar ab l'imperi de la recomanació i fer que's funcionaris públics sapiguin que no necessiten de valadors per ocupar els càrrecs i desenyenyarlos rectament.

Retira l'article primer de la proposició referent a la supressió del cos d'Estat Major i manté's restants.

El ministre de la GUERRA li contesta dient que després del projecte que ha llegit avuy, sobrava'l discurs del senyor Romeo, a qui anomena enciclopèdia dista.

Demana a la Cambra que no prengui en consideració la proposició.

El senyor ROMEO rectifica i se sospèn el debat.

Se renia'l debat de presupostos.

El senyor GARRIGA y MASSO consum el primer torn contra la totalitat. Manifesta que apela al precepte reglamentari de consumir un torn per formular, en nom de la minoria regionalista, la seva protesta per la obra econòmica del senyor Navarro Reverter, però no estatutòria ab ella.

A Espanya diu—encara bé s'ha fet un veritable presupost. Sols s'ha fet unes llistes ab unes xifres dels gasos i els ingressos, ahont cada un pagui lo que vol i el Tresor recauda lo que pot.

El ministre d'Hisenda ha fugit de fer una clara exposició dels ingressos i dels gasos. Mafaa un detall d'ingressos que permeti saber lo que recauda, per exemple, la Tabacalera, i lo que diu d'aquest pot dir-se de qualsevol altre impost.

Examina'l presupost, paral·lament ab els del any passat, trobant algunes diferències en varies parts, que no sab a qu'atribuir. Potser sigui per la precisió ab que's fan aquestes coses.

Creu que's presta al abús el sistema de no discutir més que aquells capítols que porten alguna modificació, car tots sabem que passen aquí moltes coses i és possible que alguns capítols que apareixen, sense diferències merxien els honors del debat per rectificar alguns errors anteriors.

No cal proposar consolidar, però seria una innovació plausible i útil, seria fer-se com se fa a Anglaterra. Lo de més no es pràctic.

El presupost ideal seria el que's dividís en un ordinari i un altre extraordinari, tenint cada un degudament expressats els gasos necessaris i els gasos superflus. Mentre això no succeeixi, no podrà dir que'l presupost és la relació dels gasos nacionals, sinó lo que algú ha anomenat la llista civil de la burocràcia i lo que jo anomeno el balanç d'una societat econòmica que té socis comanditaris, un industrial que és la burocràcia i un altre que'l constitueixen els tenedors del Deute.

Tot lo que diu al ministre no l'un de coses que l'home li dedicat algun elogi. Celebra que s'ha fet el desgastrament de tots els gasos que'l referencien a l'Àfrica, però entenc que això ha de fer sense'l projecte de alleugerir els gasos d'altres departaments, però després d'aumentarlos.

Anem a lo que podrà nomenarse malaltia sistemàtica d'aquest presupost: l'aument de les classes passives en més de tres milions de pessetes i els càrrecs de justícia, declarant que d'això no té la culpa'l ministre.

Manifesta que es necessari acabi a Espanya el constant cambi de ministres d'Hisenda.

Creu que un mal ministre d'Hisenda per ser un bon ministre.

Ab un progrés nacional anar en nostre país a lo que succeeix a Anglaterra, donant les atribucions que aquí té el ministre d'Hisenda a un Comitè de persones tècniques.

Mentres això no succeeixi no tindrem Hisenda; tindrem sol un fisch i en lloch d'hisendistes hi haurà arribistes.

A Espanya els mètodes per administrar son molt deficients, car en quant se surt de les grans capitals, els organismes d'administració tenen una acció quasi nula.

Alguna cosa està fent l'actual ministre per remeyar aquest mal, però potser sigui pitjor el remey que la malaltia.

A grans trets descriu la idea del arrendament de les recaudacions i exposa els temors de que si no s'obra ab cuidado vindrà a succeir lo que corregegué quan existís les administracions subalternes.

Se refereix al funcionament de la ministració francesa i creu que podrien copiar bastant de lo molt bó que hi ha en ella.

Per beneficiar els interessos nacionals és precis que'l ministre d'Hisenda tingui en la seva mà l'estatut nacional i així podrà manejar, sense ausilli de banchs estrangers, els negocis sense que tingui que apelar a primes.

Plausible seria que's veyés una tendència d'aquesta política financiera, però avuy no's veu.

Nosaltres—diu—no creyem que l'estat tributari admeti innovacions; en això som reaccionaris.

No creyem en els impostos nous sinó que estíem que hi ha que enrobustir els sistemes antics.

Als nous tributs se sol pertorbar l'hisenda destruint la riquesa financeria i es més de lamentar això perquè's ministres d'Hisenda solen escudar-se en la suposada baixa dels ingressos.

Què hi ha d'haver baixat?

En el presupost se veu que la baixa únicament està en les rendes arrendades: en els tabacs; però la culpa d'això és sols de la Companyia Arrendataria.

S'ocorre de la reforma de tarifes que's feu en 1845 i estima que una es necessita anar de nou a ella.

Seria una transformació útil; però no té diners per fer la administració espanyola.

Lo pràctic seria anar a un treball de revisió.

Es necessari, per lo menys convenient, atendre a les circumstancies de cada regió.

Altres dels punts interessants en que ha de fixar l'atenció el ministre és la supressió de les petites quotes.

Examina'l resultat estadístic de lo que produïsson les contribucions industrial i territorial juntament ab altres conceptes i com deducció afirma que l'activitat que produïx la riquesa, en lloch d'estimular-se, es castigada en nostre país.

Hi ha que evitar que l'indústria i el comerç siguin enemics.

Creu que s'ha superat en 10 per 100 el recaptat per la quotes que diu ha establert el ministre d'Hisenda i per demostrarho, examina varies gravaments que fan pujar al 15 per 100 els impostos fets pels seus antecessors.

Per la mateixa raó en la taxa segona, l'aument del 15 s'eleva al 18 per 100.

Se suspèn la discussió, quedant l'orador en l'ús de la paraula.

El Congrés passa a constituir-se en sessió secreta a les vuit de la nit.

Senat

Madrid, 24, 9'15 nit.
El senyor López Muñoz obre la sessió a les 3'30, ocupant el banch blau el ministre de Gracia y Justicia.

El senyor LASTRES prega al ministre de Gracia y Justicia eviti la vergonya d'estar reclosos en la presó un imbecil i un dement fa vuit anys, a pesar de declararlos responsables el tribunal.

El senyor RAHOLA, en nom de la Junta de Protecció a la infància, de Barcelona, diu que abunda en les idees del senyor Lastres, però presentar un projecte de llei reformant el Còdex penal en el sentit de millorar el procediment de reclusió de menors i establir tribunals infantils per a sustituir-los a's vicis i costums perniciosos del medi ambient.

Confessa que potser no estigui disposat a rebre aquestes millores pels les localitats d'Espanya, però Barcelona, Madrid, Valencia, Bilbao i altres, si que estan disposades per rebre'les.

Proposa que hont hi hagi patronats de noys o entitats similars s'esabreixin aquests tribunals per via d'ensaiu.

El senyor ARIAS DE MIRANDA li contesta dient que a cap aquesta obra que's iniciada, si bé estàndia la forma d'establir dits tribunals, si ha de ser parcial o total la aplicació.

Rectifica el senyor RAHOLA donant les gracies al ministre pel seu oferiment. S'entra en l'ordre del dia.

El Senat passa a reunirse en seccions.

Al renuar-se la sessió, segueix el debat sobre'l dictamen de la comissió re-latiu al projecte de llei autonóm al ajuntament de Tomelloso y Argamilla de Alba per establir un arbitri especial ab destí a subvenció d'un ferrocarril i obres de la localitat.

El senyor ALLENDASALAZAR diu que aquests assumptes d'obres públiques se porten mal a Espanya, perquè's presenten projectes a les Cambres sense sentència del Govern, tenint-se aquesta com a condició.

Reitera'l seu desig de que el ministre d'Hisenda dongui la seva opinió respecte a aquest dictamen perquè que el Senat el discuteixi o abandoni, i lo que més desitja és que's parli d'aquestes qüestions en general, deixant a un costat aquest dictamen presentat.

Diu que'l Govern ha de tenir cuidado ab aquestes iniciatives parlamentàries de presentar projectes sense'l seu coneixement i s'oposa a que s'obri d'aquesta manera.

Li contesta el ministre d'Hisenda extenent-se en consideracions sobre l'assumpte defensat la conducció del Govern en aquestes qüestions.

Diu que l'actual dictamen l'ha analitzat i explica l'assumpte de tots sos articles.

Declara que ab aquest dictamen no contra cap compromís el Govern n'és compromès al Tresor, i si'l defensa es perquè creu que pot portar grans beneficis al nostre poble.

Rectifica el senyor ALLENDASALAZAR i diu que en vista de que'l ministre, i per lo tant el Govern, entenent que'l dictamen és bo, el presenten al Senat i el s'hi oposa.

S'apropa sense discussió el dictamen i després de llegir el despatx i ordre del dia pera demà, així com donar compte de la reunió de seccions, s'acaba la sessió.

El treball nocturn de la dona.

Madrid, 24, 9'15 nit.
S'ha reunit la comissió mixta de diputats i senadors per dictaminar en el projecte aprovat per abducs Cambres, relatiu al treball nocturn de la dona.

Ha dictaminat, fixant el plaç d'aplicació de la llei, per l'industria textil moguda per força hidràulica en 1920 i per altra industria moguda a vapor en 1914.

La sessió secreta.

Madrid, 25, 12'30 matí.
En la sessió secreta del Congrés d'aquesta tarda, la síntesis de lo ocorregut, és lo següent:

Ab motiu de la discussió de l'acta de la sessió d'ahir, el senyor Garriga y Massó ha proposat que's discuteixi els suplicatoris un a un, i un cop estiguin tots discutits se procedeixi a la discussió de la totalitat dels que'l Congrés hagués concedit.

El senyor Salillas y Senante s'han negat a admetre aquesta fórmula, el primer sustentant el criteri de raó i compte i not i el segon que la votació tindrà ser immediata a l'aprovació de cada suplicatori.

El senyor Bagallà, de la confissió, ha dit que en això la comissió se supedita al criteri del Govern.

El senyor Canalejas ha fet la manifestació que ha votat el dictamen de la comissió individuals de tots els suplicatoris de la Cambra, inclos dels banchs republicans, ell, aconsellant a sos amics sense criteri tantat, que totessin els suplicatoris demanats, a instància de part o per circumstancies excepcionals, un a un.

El senyor Azzati ha dit que pregava a la Cambra que votés tots els suplicatoris en prò i que ell unirà el seu vot a qu'el votat la comissió dels seus.

El timbre començaren a sonar i a tres quarts de nou ha començat la votació.

El senyor Salillas y Senante s'han negat a admetre aquesta fórmula, el primer sustentant el criteri de raó i compte i not i el segon que la votació tindrà ser immediata a l'aprovació de cada suplicatori.

El senyor Bagallà, de la confissió, ha dit que en això la comissió se supedita al criteri del Govern.

El senyor Canalejas ha fet la manifestació que ha votat el dictamen de la comissió individuals de tots els suplicatoris de la Cambra, inclos dels banchs republicans, ell, aconsellant a sos amics sense criteri tantat, que totessin els suplicatoris demanats, a instància de part o per circumstancies excepcionals, un a un.

El senyor Azzati ha dit que pregava a la Cambra que votés tots els suplicatoris en prò i que ell unirà el seu vot a qu'el votat la comissió dels seus.

El timbre començaren a sonar i a tres quarts de nou ha començat la votació.

El senyor Salillas y Senante s'han negat a admetre aquesta fórmula, el primer sustentant el criteri de raó i compte i not i el segon que la votació tindrà ser immediata a l'aprovació de cada suplicatori.

El senyor Bagallà, de la confissió, ha dit que en això la comissió se supedita al criteri del Govern.

El senyor Canalejas ha fet la manifestació que ha votat el dictamen de la comissió individuals de tots els suplicatoris de la Cambra, inclos dels banchs republicans, ell, aconsellant a sos amics sense criteri tantat, que totessin els suplicatoris demanats, a instància de part o per circumstancies excepcionals, un a un.

El senyor Azzati ha dit que pregava a la Cambra que votés tots els suplicatoris en prò i que ell unirà el seu vot a qu'el votat la comissió dels seus.

El timbre començaren a sonar i a tres quarts de nou ha començat la votació.

El senyor Salillas y Senante s'han negat a admetre aquesta fórmula, el primer sustentant el criteri de raó i compte i not i el segon que la votació tindrà ser immediata a l'aprovació de cada suplicatori.

El senyor Bagallà, de la confissió, ha dit que en això la comissió se supedita al criteri del Govern.

El senyor Canalejas ha fet la manifestació que ha votat el dictamen de la comissió individuals de tots els suplicatoris de la Cambra, inclos dels banchs republicans, ell, aconsellant a sos amics sense criteri tantat, que totessin els suplicatoris demanats, a instància de part o per circumstancies excepcionals, un a un.

El senyor Azzati ha dit que pregava a la Cambra que votés tots els suplicatoris en prò i que ell unirà el seu vot a qu'el votat la comissió dels seus.

El timbre començaren a sonar i a tres quarts de nou ha començat la votació.

El senyor Salillas y Senante s'han negat a admetre aquesta fórmula, el primer sustentant el criteri de raó i compte i not i el segon que la votació tindrà ser immediata a l'aprovació de cada suplicatori.

El senyor Bagallà, de la confissió, ha dit que en això la comissió se supedita al criteri del Govern.

El senyor Canalejas ha fet la manifestació que ha votat el dictamen de la comissió individuals de tots els suplicatoris de la Cambra, inclos dels banchs republicans, ell, aconsellant a sos amics sense criteri tantat, que totessin els suplicatoris demanats, a instància de part o per circumstancies excepcionals, un a un.

Se parlava de certes exterioritzacions d'aquest disgust, però fins l'hora present no podem afirmarho.

Vot particular.

La minoria conservadora té presentat un vot particular a un dictamen de la comissió de suplicatoris denegant-ne un per atacs a les institucions.

Els carlins.

La minoria carlista del Congrés té'l criteri d'otorgar la concessió de tots aquells suplicatoris que siguin per de lictes comuns.

En Moret.

A les set de la tarda ha arribat al Congrés el senyor Moret.

Immediatament ha conferenciat ab l'ex-president del Consell, el senyor Lerroux, però el senyor Moret li ha manifestat resoltament que no firmaria la proposició perquè la més d'una vegada havia exposat criteris que no compartia la majoria i no estima oportú insistir en aquest camí.

En vista d'això, el senyor Burell, que's proposava firmar la proposició, ha manifestat al senyor Barral que, donada l'actitud del senyor Moret, ell no ho faria.

Els republicans.

Segons se diu, els senyors Azzaró y Alvarez han manifestat que la qüestió dels suplicatoris tenen dos aspectes, un polític i altre jurídic, i que en els tramitats per querelles a instància de part s'abstindran de intervenir en l'assumpte.

La comissió de suplicatoris.

A la tarda s'ha reunit la comissió de suplicatoris per escoltar les explicacions dels senyors Azzati y Barral respecte als suplicatoris incoats contra aquests pels suplicadors de Cullera.

També s'escoltarà la comissió al senyor Lerroux.

El ministre de Marina.

Aquesta tarda s'ha parlat de l'actitud del ministre de Marina que sembla està resolt a abandonar el càrrec en quant se presenti ocasió oportuna, no fentho desde ara però no crear dificultats en aquests moments.

En aquesta decisió hi influeixen segons s'assegura, consideracions polítiques i rahons de índole particular.

Proposició de llei.

El senyor Romeo ha presentat una proposició al Congrés demanant l'establiment d'un Banch de fiances.

Comissions del Senat.

En la reunió de seccions, aquesta tarda, en el Senat, ontre altres comissions s'han designat les següents:

Per al projecte d'admissió temporal de leixis crussos, senyors Alonso Castriello, García Molina, Allende Salazar, Rahola, Oliva, Girona y Calbetón.

El senyor Rodríguez Sampedro ha proposat que s'obri una informació pública, però guanyar temps, i el senyor Rahola que sols duri vuit dies y sigui per escrit.

També s'han nomenat les comissions per la ratificació de tractat de relacions generals entre Espanya y Japó y regularització del contracte editorial.

Al designar la primera d'aquestes comissions, el senyor Rahola ha demanat al candidat del Govern—nominacions sobre si existia en dit tractat una clausula concedint al Japó les mateixes ventajoses condicions que Espanya concedeix a les repúbliques sudamericanes.

El doctor Maestre ha dit que no estava ben informat

La mort den Menéndez Pelayo

En Menéndez Pelayo l'humil

Que coixin els erudits la tasca im-
mensa del gran mestre dels polítics.
Que plorin els grans líders al astrer
que s'acaba de perdre, deixant en pe-
nombres a l'humanitat.

Mes signa a mi permesa una breu
glossa d'una de les més belles qualitats
d'entre les moltes que adornaven al Co-
de de les Belles Lletres. D'època par-
lar de la fonda humilitat del gran Me-
néndez Pelayo.

No concebia l'orgull, i molt menys
la vana vanitat; la seva humilitat, la
seva modestia, eren dignes parones de
la erudició pasmosa i de la mentalitat
genial.

Jo he assaborit la mel d'aquesta hu-
militat aranyada i perfumada. Cones-
cent l'amor que professava'l gran Mes-
tre a la llengua catalana, vaig enviar-li
un volum de la "Topografia Mèdica de
Pons", primer treball d'aquest gènere es-
crit en català, i al cap d'alguns temes
rebia una lletra del Geni santanderí, par-
ticulament que havia llegit el meu po-
bre llibre, ponderant, al ensemple, la
necessitat que hi havia de que en ca-
talà s'escriguessin obres científiques, a
fi de que arribés a ésser integral-me-
nta la literatura catalana.

Un home atreïdíssim en mèl que
fers literaris, ja ferit de mort per una
dura malaltia, té encara temps per
llegir una "Topografia Mèdica" d'un au-
tor desconegut i sense mèrits, i d'en-
carar aquest una carta carinyosa i
"Oh quim abisme de bondat naiva i
de fonda humilitat revela aquest epí-
sodi!"

Però la Mort ha estat ell bon
dada. Bé és veritat que ha tingut fer-
tura d'emportar-se'n abans d'hora al
Gran Home; emperò se li ha atansat sen-
se ostentació, sense soroll, callada i
cautelosa, a fi de que n'és aquelles
poguessin donar noves dels últims mo-
ments del Geni, ni les piques dels grans
retatus poguessin emplançar als pro-
nòstics fatals dels metges.

La Mort ha respectat al gran Mené-
ndez Pelayo, i se'l n'ha emportat sigi-
losament, ab cautela, ab prudència, com
avergonyida, sense enlluernar a les mul-
tituds ab la fluïda de la ferida que en-
dalla... tal com devien ésser els desitjos
intims del Gran Humil.

Dr. F. MONTANYA I SANTAMARIA

Reus, 24, 8'55 nit.

En la sessió del Ajuntament s'ha acor-
dat per unanimitat, a proposta del re-
gidor senyor Sardà, que consti en ac-
ta el sentiment produït per la mort den
Menéndez Pelayo, i traslladar l'acort a
la família del finat.

Ha manifestat el senyor Sardà que
sentia vivament no posseir qualitat oratò-
ria per a fer un discurs de condol, però
que, en compensació, havia llegit el llibre
del finat.

El regidor lerrouista senyor Guàrdia
adherit al acort, en nom propi i en el
dels seus correligionaris, manifestant que
sentia vives simpaties envers el senyor
Menéndez, per haver viscut ab ell en el
seu hotel de Madrid, i afirmant que
aquell professorava gran afecte a Cata-
lunya. — Corresponsal.

El senyor president de la Diputació
provincial de Santander, ha dirigit un
expressiu telegrama al senyor Prat de
la Riba, manifestant l'agraïment d'aquell
Cos Provincial pels acorts presos pel
de Menéndez, i que's refereixen a la mort
del gran polígraf Menéndez i Pelayo.

Trobantse de Visita a Cubelles el nostre
Prelat va rebre el següent telefo-
rama:

"Junta Central Acció Catòlica, desit-
jant honrar memoria insigne escriptor
Menéndez Pelayo, que tan eminents ser-
veys presta causa catòlica, acordà cre-
gir en aquesta Cort estatua costejada
suscipció popular i pregar V. E. se-
condici iniciativa obria en aquesta Diò-
cesis llista suscipció. — Bisbe Madrid-
Alcalá."

Acte seguit se dirigí al president de
la Junta Diocesana doctor Trias i Gi-
ró, encarregant an aquest el complir-
ment en aquesta Diòcesi del acort de la
Junta Central.

Anir celebrà sessió extraordinària la
Junta Diocesana llegend i aprovant-se
l'acort que's publicà en la sessió del
dies, obrint la suscipció en aquesta Diò-
cesis.

També s'acordà dirigir el següent te-
legrama:

"Junta Central Acció Catòlica. — Ma-
drid. — Per iniciativa senyor Bisbe La-
guardía aquesta Junta Diocesana ha acor-
dat obrir suscipció popular per a secun-
dar iniciativa Junta Central en honor
insigne Menéndez Pelayo. — President,
Trias i Giró; secretari, Parrellada."

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

— Corresponsal.

reixen algunes poesies llorejades a Bue-
nos Aires, i altres de les quals desitja
congruïr la estrena a la Casa d'Amé-
rica.

Una veïna del carrer dels Pescadors
(Barceloneta), ha denunciat que's troba
a faltar 5 duros d'un calaix i que sospi-
ta d'una noya de 10 anys que té llo-
gada per aguantar una criatura. Se'n ha
donat compte al jutjat.

Un vèhi del passeig del Born va fer
agafar a un subjecte de 27 anys, indol-
mitat, per haver-li pres dies passats
una gossa fouterer, que l'inculpat con-
fessà haver venut, a Martorell, a un
desconegut. Ha sigut posat a disposició
del jutjat.

Avuy, dissapte, 26 del corrent, tindrà
lloch la quarta de les conferències que
sobre els temes dels socialismes ha or-
ganitzat la Cambra regional de coope-
ratius. Serà el conferenciant don Miquel
Vidal, essent el tema a tractar "El Marx-
isme, i tenint lloch l'acte en el local de
"La Artesana", carrer de Sant Antò-
ni, Gràcia, a dos quarts de deu del ves-
pre.

— Vernet-les-Bains: Pera convalescent.

El Comitè Suprem de la Federació
Femenina contra la Tuberculosi ha con-
seguit de la Companyia "Els transies
de Barcelona" passatge gratuït pels fer-
roviaris "Eutopia" i pels nens no po-
ssibles que vagin a l'Estiu, diumenge, a la
festa del Parc Güell.

Els nens, portant la insígnia de con-
cursants, estaran a les dues en punt a
la Plaça de Catalunya i allí una comi-
ssió de senyors els instal·larà en el tran-
via.

El Comitè ha rebut del capità general
50 pessetes que s'adjudiquen 25 pes-
setes a Joana Argelats, i 25 a Agueda i
María Campos.

També ha rebut 25 pessetes del doc-
tor Queraltó i 5 de don Narcís Mas-
ferrer. Les 25 pessetes s'adjudiquen a
Columba Llusa i Justina Coronas, i
les 5 pessetes als germans Joan i Antò-
ni Domingo.

— Vernet-les-Bains: Pera convalescent.

El Comitè Suprem de la Federació
Femenina contra la Tuberculosi ha con-
seguit de la Companyia "Els transies
de Barcelona" passatge gratuït pels fer-
roviaris "Eutopia" i pels nens no po-
ssibles que vagin a l'Estiu, diumenge, a la
festa del Parc Güell.

Els nens, portant la insígnia de con-
cursants, estaran a les dues en punt a
la Plaça de Catalunya i allí una comi-
ssió de senyors els instal·larà en el tran-
via.

El Comitè ha rebut del capità general
50 pessetes que s'adjudiquen 25 pes-
setes a Joana Argelats, i 25 a Agueda i
María Campos.

També ha rebut 25 pessetes del doc-
tor Queraltó i 5 de don Narcís Mas-
ferrer. Les 25 pessetes s'adjudiquen a
Columba Llusa i Justina Coronas, i
les 5 pessetes als germans Joan i Antò-
ni Domingo.

— Vernet-les-Bains: Pera convalescent.

El Comitè Suprem de la Federació
Femenina contra la Tuberculosi ha con-
seguit de la Companyia "Els transies
de Barcelona" passatge gratuït pels fer-
roviaris "Eutopia" i pels nens no po-
ssibles que vagin a l'Estiu, diumenge, a la
festa del Parc Güell.

Els nens, portant la insígnia de con-
cursants, estaran a les dues en punt a
la Plaça de Catalunya i allí una comi-
ssió de senyors els instal·larà en el tran-
via.

El Comitè ha rebut del capità general
50 pessetes que s'adjudiquen 25 pes-
setes a Joana Argelats, i 25 a Agueda i
María Campos.

També ha rebut 25 pessetes del doc-
tor Queraltó i 5 de don Narcís Mas-
ferrer. Les 25 pessetes s'adjudiquen a
Columba Llusa i Justina Coronas, i
les 5 pessetes als germans Joan i Antò-
ni Domingo.

— Vernet-les-Bains: Pera convalescent.

El Comitè Suprem de la Federació
Femenina contra la Tuberculosi ha con-
seguit de la Companyia "Els transies
de Barcelona" passatge gratuït pels fer-
roviaris "Eutopia" i pels nens no po-
ssibles que vagin a l'Estiu, diumenge, a la
festa del Parc Güell.

Els nens, portant la insígnia de con-
cursants, estaran a les dues en punt a
la Plaça de Catalunya i allí una comi-
ssió de senyors els instal·larà en el tran-
via.

El Comitè ha rebut del capità general
50 pessetes que s'adjudiquen 25 pes-
setes a Joana Argelats, i 25 a Agueda i
María Campos.

També ha rebut 25 pessetes del doc-
tor Queraltó i 5 de don Narcís Mas-
ferrer. Les 25 pessetes s'adjudiquen a
Columba Llusa i Justina Coronas, i
les 5 pessetes als germans Joan i Antò-
ni Domingo.

— Vernet-les-Bains: Pera convalescent.

El Comitè Suprem de la Federació
Femenina contra la Tuberculosi ha con-
seguit de la Companyia "Els transies
de Barcelona" passatge gratuït pels fer-
roviaris "Eutopia" i pels nens no po-
ssibles que vagin a l'Estiu, diumenge, a la
festa del Parc Güell.

Els nens, portant la insígnia de con-
cursants, estaran a les dues en punt a
la Plaça de Catalunya i allí una comi-
ssió de senyors els instal·larà en el tran-
via.

El Comitè ha rebut del capità general
50 pessetes que s'adjudiquen 25 pes-
setes a Joana Argelats, i 25 a Agueda i
María Campos.

També ha rebut 25 pessetes del doc-
tor Queraltó i 5 de don Narcís Mas-
ferrer. Les 25 pessetes s'adjudiquen a
Columba Llusa i Justina Coronas, i
les 5 pessetes als germans Joan i Antò-
ni Domingo.

— Vernet-les-Bains: Pera convalescent.

El Comitè Suprem de la Federació
Femenina contra la Tuberculosi ha con-
seguit de la Companyia "Els transies
de Barcelona" passatge gratuït pels fer-
roviaris "Eutopia" i pels nens no po-
ssibles que vagin a l'Estiu, diumenge, a la
festa del Parc Güell.

Els nens, portant la insígnia de con-
cursants, estaran a les dues en punt a
la Plaça de Catalunya i allí una comi-
ssió de senyors els instal·larà en el tran-
via.

El Comitè ha rebut del capità general
50 pessetes que s'adjudiquen 25 pes-
setes a Joana Argelats, i 25 a Agueda i
María Campos.

També ha rebut 25 pessetes del doc-
tor Queraltó i 5 de don Narcís Mas-
ferrer. Les 25 pessetes s'adjudiquen a
Columba Llusa i Justina Coronas, i
les 5 pessetes als germans Joan i Antò-
ni Domingo.

— Vernet-les-Bains: Pera convalescent.

El Comitè Suprem de la Federació
Femenina contra la Tuberculosi ha con-
seguit de la Companyia "Els transies
de Barcelona" passatge gratuït pels fer-
roviaris "Eutopia" i pels nens no po-
ssibles que vagin a l'Estiu, diumenge, a la
festa del Parc Güell.

Els nens, portant la insígnia de con-
cursants, estaran a les dues en punt a
la Plaça de Catalunya i allí una comi-
ssió de senyors els instal·larà en el tran-
via.

El Comitè ha rebut del capità general
50 pessetes que s'adjudiquen 25 pes-
setes a Joana Argelats, i 25 a Agueda i
María Campos.

També ha rebut 25 pessetes del doc-
tor Queraltó i 5 de don Narcís Mas-
ferrer. Les 25 pessetes s'adjudiquen a
Columba Llusa i Justina Coronas, i
les 5 pessetes als germans Joan i Antò-
ni Domingo.

— Vernet-les-Bains: Pera convalescent.

El Comitè Suprem de la Federació
Femenina contra la Tuberculosi ha con-
seguit de la Companyia "Els transies
de Barcelona" passatge gratuït pels fer-
roviaris "Eutopia" i pels nens no po-
ssibles que vagin a l'Estiu, diumenge, a la
festa del Parc Güell.

Els nens, portant la insígnia de con-
cursants, estaran a les dues en punt a
la Plaça de Catalunya i allí una comi-
ssió de senyors els instal·larà en el tran-
via.

El Comitè ha rebut del capità general
50 pessetes que s'adjudiquen 25 pes-
setes a Joana Argelats, i 25 a Agueda i
María Campos.

També ha rebut 25 pessetes del doc-
tor Queraltó i 5 de don Narcís Mas-
ferrer. Les 25 pessetes s'adjudiquen a
Columba Llusa i Justina Coronas, i
les 5 pessetes als germans Joan i Antò-
ni Domingo.

— Vernet-les-Bains: Pera convalescent.

El Comitè Suprem de la Federació
Femenina contra la Tuberculosi ha con-
seguit de la Companyia "Els transies
de Barcelona" passatge gratuït pels fer-
roviaris "Eutopia" i pels nens no po-
ssibles que vagin a l'Estiu, diumenge, a la
festa del Parc Güell.

Els nens, portant la insígnia de con-
cursants, estaran a les dues en punt a
la Plaça de Catalunya i allí una comi-
ssió de senyors els instal·larà en el tran-
via.

El Comitè ha rebut del capità general
50 pessetes que s'adjudiquen 25 pes-
setes a Joana Argelats, i 25 a Agueda i
María Campos.

També ha rebut 25 pessetes del doc-
tor Queraltó i 5 de don Narcís Mas-
ferrer. Les 25 pessetes s'adjudiquen a
Columba Llusa i Justina Coronas, i
les 5 pessetes als germans Joan i Antò-
ni Domingo.

— Vernet-les-Bains: Pera convalescent.

El Comitè Suprem de la Federació
Femenina contra la Tuberculosi ha con-
seguit de la Companyia "Els transies
de Barcelona" passatge gratuït pels fer-
roviaris "Eutopia" i pels nens no po-
ssibles que vagin a l'Estiu, diumenge, a la
festa del Parc Güell.

Els nens, portant la insígnia de con-
cursants, estaran a les dues en punt a
la Plaça de Catalunya i allí una comi-
ssió de senyors els instal·larà en el tran-
via.

El Comitè ha rebut del capità general
50 pessetes que s'adjudiquen 25 pes-
setes a Joana Argelats, i 25 a Agueda i
María Campos.

També ha rebut 25 pessetes del doc-
tor Queraltó i 5 de don Narcís Mas-
ferrer. Les 25 pessetes s'adjudiquen a
Columba Llusa i Justina Coronas, i
les 5 pessetes als germans Joan i Antò-
ni Domingo.

— Vernet-les-Bains: Pera convalescent.

El Comitè Suprem de la Federació
Femenina contra la Tuberculosi ha con-
seguit de la Companyia "Els transies
de Barcelona" passatge gratuït pels fer-
roviaris "Eutopia" i pels nens no po-
ssibles que vagin a l'Estiu, diumenge, a la
festa del Parc Güell.

Els nens, portant la insígnia de con-
cursants, estaran a les dues en punt a
la Plaça de Catalunya i allí una comi-
ssió de senyors els instal·larà en el tran-
via.

El Comitè ha rebut del capità general
50 pessetes que s'adjudiquen 25 pes-
setes a Joana Argelats, i 25 a Agueda i
María Campos.

observacions científiques durant la setma-
na del 17 al 23, abans inclosos:

Dia 17. — A les 16 hores, 44 minuts,
50 segons, el pèndol cònic i el ver-
tical de gran massa, començen a regis-
trar la repercussió d'un fort i potènci-
llosa terratrèmol. El moviment acaba cap
a les 17 hores, 5 minuts. L'amplitud mà-
xima de les ones en el pèndol cònic és
de 0,5 mil·límetres, i el pèndol oscil-
latori de 5,5 segons. La distància del
epicentre resulta ser d'uns 1.500 kilò-
metres.

Dia 23. — A les dues hores, 36 minuts,
16 segons, tots els sismògrafs comen-
cen a registrar la repercussió d'un violent
terratrèmol molt llunyà, del que's va do-
nar compte oportú a la premsa. Fins
ara no s'ha rebut cap notícia sobre la
situació geogràfica del epicentre.

— L'anèmia clorosi, colors pàl·ls,
menstruació difícil i leucorrea, se curen
ab el Dinamogeno Saiz de Carlos.

— Està vostè xacros i debilitat? Pre-
gui Seroviol i curarà en pocs dies.

— Senyors: lleiguen l'Anunci d'El Indio,
Els parits entre'l famós "Stade Helvè-
tiques" de Marsella, i el "F. C. Barce-
lona", dels dies 26 i 27 del corrent, con-
mençaran a les cinc i a les quatre,
de l'acte d'inauguració. El partit del
dia 26 començarà més tard ab el sub-
jecte de facilitar l'assistència al mateix
als que al matí assisteixen a les curses
automovilístes.

— CABREIRO (Verin) la millor aigüa
de taula, la més fínica d'Espanya.
Vies urinàries, digestives i bilis.

— Les millors pastes seques i dolces
per a tot. El millor pa per a les torrades
del tè. La millor mantega Canillit i
el millor thè, se serveix i se ven en el
"Royals", Rambla Estudis, 8. Fabricació
diària. Servei a domicili. Telèfon 2071.

El Foment del Treball Nacional, ha
acordat obrir una informació entre'l so-
cietat sobre el tractat de comerç entre
Espanya i Portugal, abarçant els es-
quemes punts següents:

Primer. S'ha resultat del vigent Con-
veni, han sigut favorables o desfavora-
bles a la requesta del país.

Segon. Si a judici dels informants es
convenia, la pròrroga o la modifica-
ció de lo contingut en 1893, o si, pel
contari, deurién establir-se altres bases
per al conveni.

Terçer. Els que què què què què què
afectar les modificacions de les bases
i quins preceptes del Conveni deurién
restringir-se, ampliar-se o suprimir-se.

Al mateix temps ha acordat obrir altra
informació sobre'l presupost d'ingressos
del Estat.

El informe se rebra'n a la Secretaria
d'aquesta corporació, tots els dies,
durant les hores d'oficina.

— Nove discos i agulles Odeon, Penòpia
i Jumbo para gramofon. G. Sta. Agnó, 21.

— Neuraletia, emèlia, debilitat general, se
cura ab el Mogenol. Demàns farmacia.

L'Administració del Palau de la Mú-
sica Catalana, ens prega tem públic
que en el programa del recital que ma-
dona Wanda Landowska donara avuy,
hi figurarà un "allegretto" de Chopin,
en lloch de la "Berceuse", lletra de la
qual anunciada; cambi fer fer dita ac-
cedint als precs que li han fet
alguns abonats.

SANT GERVASI. — Demà, diumen-
ge, 26, a les nou del vespre, tindrà
lloch

